

medtage, eller i alt Fald kunne tilvejebringes gennem en Rånsagning eller Besigtigelse eller en Udmeldelse af Synsmænd, og i saadanne Tilfælde vil vel et Vidne normalt foretrække selv at se efter og meddele Retten Resultatet fremfor at faa et Paalæg om Tingens Medbringelse eller udsætte sig for nogen af de nævnte Rets-handlinger.

I sidste Stykke er optaget en Regel om, hvad der skal være det almindelige Vidnevarsel, hvilket ikke var fastsat i det tidligere Forslag. Da Retten inidertid ikke er bunden herved, men kan bestemme et andet Varsel efter frit Skøn over hvert enkelt Tilfælde, hvor særlige Grunde maatte gøre sig gældende, er Reglen ikke af nogen indgribende Betydning.

§ 105.

Reglen i denne Paragrafs 1ste Stykke er vel formelt ny, men ligger i Virkeligheden som Konsekvens i § 104, 3die Stykke.

Med Paragrafens 2det Stykke kan sammenholdes § 158.

§ 106.

Ordene „lovæssig indkaldt“ referere sig til § 101, § 104 (jfr. Kap. IX.) og § 105.

Hvad der skal forstås ved „lovligt Forfald“, maa afgøres helt skønsmæssig ligesom efter nugældende Ret, men vil komme til at spille langt større Rolle under det ny System end nu. Sygdom, høj Alder, Legemssvaghed, uopsættelige Embedsforretninger eller andet uopsætteligt offentligt Hverv af Vigtighed, Militærtjeneste, for saa vidt Permission ikke kan faas, Trafikstandsninger og Bortrejse vil naturligvis normalt være at anse som lovligt Forfald. Men i øvrigt maa Retten ogsaa være berettiget til at se hen til, om Mødet vilde udsætte den paagældende for særligt Tab i hans private Forhold. At Bedømmelsen normalt maa være strængere over for Hovedvidner i vigtige Sager end over for Vidner af underordnet Betydning eller i ubetydelige Sager, strængere under Domsforhandlingen, hvor et enkelt Vidnes Udeblivelse kan medføre de største Ulemper, end under Sagens Forberedelse, giver sig af sig selv. Herefter vil det vel endog kunne forekomme, at et og samme Forhold alt efter Omstændighederne i eet Tilfælde bør tages som lovligt Forfald, i et andet ikke. At et indkaldt Vidne vil og kan paaberaabe sig § 99 eller § 100, er ikke uden videre lovlig Udeblivelsesgrund. Udebliver en Person under 18 Aar, vil der kunne være Spørgsmaal

om at lægge Ansvar for Udeblivelsen paa den, der har Forældremagten over vedkommende. Derimod bør en Person over 18 Aar ordentligvis ikke kunne skyde sig ind under, at det fra en anden privat Persons Side var forbudt ham at møde, og det selv om vedkommende staar i privat Tjenesteforhold.

§ 107.

Reglen om, at Dommeren skal stille de Spørgsmaal til Vidnet, som findes fornødne for at forvisse sig om dets Identitet samt for at afgøre, om der er noget til Hinder for Vidnesbyrdets Modtagelse er, som det allerede ligger i de brugte Udtryk, ikke nogen Formregel, men hører til den Art af Regler, der kun indeholde en Slags Paamindelse til Dommeren.

§ 108.

Det tidligere Forslag bestemte i sin § 143, at Retten skulde „drage Omsorg for, at ingen Meddelelse fandt Sted mellem Vidnerne indbyrdes eller mellem dem og Sigtede“. Hertil maa siges, at der naturligvis kan være Tilfælde, hvor det er af Vigtighed at forhindre Konference mellem visse bestemte Vidner eller mellem saadanne og den ikke-fængslede Sigtede, og i saa Fald bør selvfølgelig Retten gøre, hvad den efter Omstændighederne kan gøre, for at hindre saadan Konference. Men at opstille en almindelig absolut Regel herom er formentlig hverken nødvendigt eller praktisk gennemførligt. Derimod har man fundet det rettest udtrykkelig at fremhæve, at et Vidne ordentligvis ikke, forinden dets Afhøring er tilendebragt, bør paahøre Forklaringer af andre Vidner, Syns- eller Skønsmænd eller af Sigtede. Skønt denne Regel under almindelige Forhold vil kunne praktiseres uden Vanskelighed, idet den kun forudsætter, at hvert enkelt Vidne ikke indlades i Retslokalet, forinden dets Afhøring begynder, og ej heller efter Afhøringen faar Lov til at blive der, naar der kan være Spørgsmaal om yderligere Afhøring, har man dog ikke fundet tilstrækkelig Grund til at gøre Reglen absolut. Ikke blot kan der tænkes Vidner, om hvilke det er givet, at de uden Skade kunne paahøre andre Vidners Afhøring (de skulle maaske vidne om helt andre Ting), men der vil vel endog kunne tænkes Tilfælde, hvor det netop kan være ønskeligt, at Vidnet paahører et andet Vidnes Forklaring. Derfor Udtrykket „bør i Reglen“.